ΣΥΡΙΖΑ
ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ

Αθήνα, 19 Φεβρουαρίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς

Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

Υποδομών και Μεταφορών

Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Ανάπτυξης

Θέμα: «Θεσμική κατοχύρωση και προστασία των αυτοαπασχολούμενων διανομέων μέσω ψηφιακών πλατφορμών – Ανάγκη άμεσων νομοθετικών παρεμβάσεων»

Η ραγδαία ανάπτυξη των υπηρεσιών διανομής προϊόντων, ιδίως μέσω ψηφιακών πλατφορμών, έχει διαμορφώσει έναν νέο, εκτεταμένο και κρίσιμο κλάδο της οικονομίας, άρρηκτα συνδεδεμένο με την καθημερινότητα των πολιτών. Περίπου 12.000 αυτοαπασχολούμενοι διανομείς στηρίζουν καθημερινά την λειτουργία της εστίασης και του λιανεμπορίου. Παρά το γεγονός ότι η δραστηριότητά τους συνδέεται άμεσα με σημαντικό κύκλο εργασιών, το επάγγελμα παραμένει ουσιαστικά αρρύθμιστο, χωρίς σαφές και ολοκληρωμένο θεσμικό πλαίσιο. Οι ίδιοι οι διανομείς επισημαίνουν ότι η απουσία ειδικής νομοθετικής πρόβλεψης οδηγεί σε στρεβλώσεις, φορολογική και ασφαλιστική ανασφάλεια, αθέμιτο ανταγωνισμό καθώς και σε σοβαρά ζητήματα διαφάνειας ως προς τις αμοιβές και τη λειτουργία των ψηφιακών πλατφορμών.

Ειδικότερα, δεν υφίσταται θεσμοθετημένο καθεστώς επαγγελματικής χρήσης για τα δίκυκλα που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την άσκηση της δραστηριότητας αυτής. Η απουσία Άδειας Δημοσίας ή Επαγγελματικής Χρήσης δεν διασφαλίζει τη δυνατότητα νόμιμης έκπτωσης ΦΠΑ για καύσιμα, συντήρηση και λοιπές λειτουργικές δαπάνες γεγονός που δημιουργεί άνιση μεταχείριση σε σχέση με άλλες κατηγορίες επαγγελματιών μεταφορέων.

Παράλληλα, η απουσία διακριτού Κωδικού Αριθμού Δραστηριότητας (ΚΑΔ) για τους αυτοαπασχολούμενους διανομείς έχει ως αποτέλεσμα τη διοικητική και φορολογική αβεβαιότητα, αδυναμία στοχευμένης παρακολούθησης του κλάδου και αποκλεισμό από εξειδικευμένα προγράμματα στήριξης και επιδοτήσεις. Η θεσμική αναγνώριση της δραστηριότητας μέσω νέου ΚΑΔ θα επέτρεπε σαφή φορολογική αντιμετώπιση, πρόβλεψη επαγγελματικής κατάρτισης, ενίσχυση ασφαλιστικών και συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων, καθώς και την οργανωμένη εκπροσώπηση του κλάδου.

Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται στην ανάγκη θεσμοθέτησης «Κάρτας Οδηγού Διανομέα», κατά τα πρότυπα άλλων επαγγελματικών κατηγοριών μεταφορέων. Η πρόβλεψη προϋποθέσεων, όπως η κατοχή ισχύουσας άδειας οδήγησης, η προσκόμιση ποινικού μητρώου και ιατρικών πιστοποιητικών, θα ενίσχυε την οδική ασφάλεια, θα αναβάθμιζε την επαγγελματική αξιοπιστία του κλάδου και θα διασφάλιζε υψηλότερο επίπεδο προστασίας για τους πολίτες.

Σοβαρό ζήτημα ανακύπτει ως προς το ύψος και τον τρόπο καθορισμού των αμοιβών. Σύμφωνα με καταγγελίες εκπροσώπων των διανομέων, οι αμοιβές έχουν μειωθεί σημαντικά τα τελευταία δύο έτη, κατόπιν μονομερών αποφάσεων ψηφιακών πλατφορμών, χωρίς διαβούλευση και παρά τις υφιστάμενες συμβατικές δεσμεύσεις. Οι πρακτικές αυτές οδηγούν σε εξαντλητικά ωράρια που αυξάνουν τον κίνδυνο τροχαίων ατυχημάτων και φυσικά δυσχεραίνουν την κάλυψη φορολογικών, ασφαλιστικών και άλλων υποχρεώσεών τους. Τίθεται, συνεπώς, ζήτημα εξέτασης της θεσμοθέτησης ελάχιστου κόμιστρου ώστε να διασφαλιστεί ένα βιώσιμο εισόδημα.

Παράλληλα, οι καταγγελίες για αδήλωτη και υποδηλωμένη εργασία μέσω εργολαβικών σχημάτων συνιστούν σοβαρή στρέβλωση της αγοράς. Η πρακτική αυτή πλήττει τα εργασιακά δικαιώματα και δημιουργεί αθέμιτο ανταγωνισμό εις βάρος όσων τηρούν τη νομιμότητα . Το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας, το οποίο, σύμφωνα με τις καταγγελίες, είναι ενήμερο, οφείλει να ενισχυθεί και να λειτουργήσει με ουσιαστική αποτελεσματικότητα ώστε να μην εμπεδώνεται η αίσθηση ατιμωρησίας.

Τέλος, ιδιαίτερα ανησυχητική είναι η έλλειψη διαφάνειας στη λειτουργία των ψηφιακών πλατφορμών. Οι διανομείς δηλώνουν ότι δεν έχουν δυνατότητα κατανόησης των αλγοριθμικών κριτηρίων βάσει των οποίων κατανέμονται οι παραγγελίες, ούτε πλήρη εικόνα των φιλοδωρημάτων που λαμβάνουν, παρότι αυτά φορολογούνται. Καταγγέλλονται επίσης περιπτώσεις απόκλισης μεταξύ της αμοιβής που εμφανίζεται κατά την αποδοχή μιας παραγγελίας και της τελικώς πιστούμενης. Η κατάσταση αυτή δημιουργεί κλίμα ανασφάλειας και καθιστά επιτακτική την ανάγκη θεσμικής εποπτείας από πλευράς του κράτους.

Όλα τα ανωτέρω ζητήματα έχουν τεθεί υπόψη του Πρωθυπουργού από τα Σωματεία Αυτοαπασχολούμενων Διανομέων Αχαΐας, Αυτοαπασχολούμενων Διανομέων Τροφίμων Αττικής και Αυτοαπασχολούμενων Διανομέων Θεσσαλονίκης, ήδη από τον Οκτώβριο του 2024, χωρίς μέχρι σήμερα να έχει δοθεί οποιαδήποτε επίσημη απάντηση.

Επειδή ο κλάδος των αυτοαπασχολούμενων διανομέων αριθμεί χιλιάδες επαγγελματίες που συμβάλλουν στην οικονομική δραστηριότητα της χώρας,

Επειδή η απουσία σαφούς θεσμικού πλαισίου δημιουργεί φορολογική, ασφαλιστική και επαγγελματική ανασφάλεια,

Επειδή οι μονομερείς μεταβολές στις αμοιβές και η έλλειψη διαφάνειας στις ψηφιακές πλατφόρμες διαταράσσουν την επαγγελματική και οικογενειακή ζωή των αυτοαπασχολούμενων διανομέων,

Επειδή η αδήλωτη και υποδηλωμένη εργασία υπονομεύει τα εργασιακά δικαιώματα και τα δημόσια έσοδα,

Επειδή η Πολιτεία οφείλει να διασφαλίζει όρους ισονομίας, διαφάνειας και κοινωνικής δικαιοσύνης στη λειτουργία της ψηφιακής οικονομίας,

Ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

1. **Προτίθεται το αρμόδιο Υπουργείο να θεσμοθετήσει ειδικό επαγγελματικό καθεστώς για τα δίκυκλα των αυτοαπασχολούμενων διανομέων, με πρόβλεψη Άδειας Δημοσίας Χρήσης (Δ.Χ.);**
2. **Υπάρχει σχεδιασμός για τη δημιουργία διακριτού Κωδικού Αριθμού Δραστηριότητας (ΚΑΔ) για τους αυτοαπασχολούμενους διανομείς;**
3. **Προτίθεται το αρμόδιο Υπουργείο να θεσμοθετήσει «Κάρτα Οδηγού Διανομέα», με συγκεκριμένες προϋποθέσεις επαγγελματικής καταλληλόλητας;**
4. **Προτίθεται το αρμόδιο Υπουργείο να ορίσει ελάχιστο κόμιστρο παροχής υπηρεσιών διανομής ώστε να αποτραπούν οι καταχρηστικές και μονομερείς μειώσεις από πλευράς των ψηφιακών πλατφορμών;**
5. **Σε ποιες ενέργειες έχει προβεί το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας για τον έλεγχο καταγγελιών περί αδήλωτης και υποδηλωμένης εργασίας στον κλάδο και πως σκοπεύει το αρμόδιο Υπουργείο να ενισχύσει τους σχετικούς ελεγκτικούς μηχανισμούς;**
6. **Ποια συγκεκριμένα μέτρα σχεδιάζει να λάβει το αρμόδιο Υπουργείο για τη διασφάλιση αλγοριθμικής και οικονομικής διαφάνειας στη λειτουργία των ψηφιακών πλατφορμών διανομής, ιδίως ως προς τα ζητήματα που θέτουν οι διανομείς (κριτήρια κατανομής παραγγελιών, πλήρη απόδοση των φιλοδωρημάτων κτλ.);**

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Παναγιωτόπουλος Ανδρέας

Γαβρήλος Γεώργιος

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος